

DE RIJKSBEGROTING VOOR 1939 EN DE BOSCHBOUW.

(Vervolg en Slot).

In het *Voorloopig Verslag* van de 1e Kamer is ten aanzien van den Boschbouw het volgende opgemerkt :

Verschillende leden betoogden de wenschelijkheid van spoedige totstandkoming eener natuurbeschermingswet, zulks mede in verband met de bestaande ontginningsplannen. Met het oog hierop drongen zij er op aan, dat bij ontginningen, verbetering van beken e.d., het advies wordt ingewonnen van de Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland en andere organisaties op dit gebied. In het verleden is reeds te veel natuurschoon verloren gegaan en zulks moet in de toekomst zoo veel mogelijk worden voorkomen.

Voorts bepleitten deze leden bij ontginningen zooveel mogelijk den boschbouw uit te breiden. Ons land lijdt nog steeds aan een groot gebrek aan hout, terwijl bebossching niet alleen het natuurschoon verhoogt, doch ook later geregeld arbeid medebrengt voor het platteland, vooral in den winter. Met groote waardeering werd hierbij gewezen op het uitnemende werk van het Staatsboschbeheer, in de laatste jaren verricht.

Enkele leden vestigden er de aandacht op, dat het meerendeel van onze bosschen, die in handen zijn van particulieren en welke 80 pct. van het Nederlandsche boschareaal uitmaken, door de eigenaars worden verwaarloosd. Deze leden zochten de oorzaak daarvan in de tegenwoordige uiterst lage opbrengsten van het hout, waardoor het den bezitters der bosschen bezwaarlijk is geworden de noodige werkzaamheden te kunnen doen verrichten. Zij drongen er op aan de Crisisinvoerwet mede toe te passen op hout, aangezien de invoer daarvan, vooral uit landen met gedeprecieerde valuta's, tegen buitengewoon lage prijzen mogelijk is. Bij eene loonende houtopbrengst zouden de eigenaren der bosschen wederom voor een behoorlijk onderhoud kunnen zorg dragen.

Verscheidene leden konden zich niet vereenigen met de houding der Regeering, aangenomen tegenover de Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland. Daargelaten de formeele bezwaren — o.a. omtrent het niet hooren van den Raad van State en den Boschraad —, welke tegen het Koninklijk Besluit van 27 April 1938 (Staatsblad nr. 684) kunnen worden ingebracht en waarop in de Tweede Kamer de heeren van der Goes van Naters en van Dijken hebben gewezen, achtten de leden hier aan het woord het ook practisch niet aannemelijk, deze vereeniging met haren uitnemenden staat van dienst te willen onderwerpen aan streng toezicht. Integendeel, zij heeft gedurende de dertig jaren van haar bestaan het bewijs geleverd, volkomen in staat te zijn hare bezittingen goed te beheeren, zoowel uit economisch als uit natuur-aesthetisch oogpunt, en heeft in het verleden dan ook reeds subsidies ontvangen op niet-hinderlijke voorwaarden, die toch even goed inhielden, dat zij zich ten aanzien van het onderhouden van het natuurschoon aan het oordeel van den Minister onderwierp.

Het is dan ook niet bevredigend, dat, als gevolg van het stellen der te strenge eischen, deze vereeniging, welke de prachtige door haar aangekochte complexen natuurschoon als nationaal vermogen verzorgt, van het beschikbare bedrag aan Rijkssubsidie thans slechts ongeveer $\frac{1}{150}$ deel ontvangt. Deze karige toemeting steekt nu wel zeer af bij de groote offervaardigheid, waarmede particulieren de vereeniging tot haar nationaal werk in staat hebben gesteld. Men sprak de hoop uit, dat de Regeering hare gedragslijn tegenover deze vereeniging zou willen herzien en het tusschen haar beiden ontstane misverstand uit den weg zou willen ruimen.

Enkele andere leden, zich ten volle aansluitende bij het hiervoren opgemerkte, wenschten er bij den Minister op aan te dringen aan de meergenoemde vereeniging het door haar gevraagde subsidie van f 4.000 te

verleenen, ten behoeve van het door haar, met behulp van vele landgenooten, aangekochte natuurmonument den „Imbosch". Zij herinnerden er aan, dat 's Ministers ambtsvoorgangers daartoe een jaarlijksch subsidie in uitzicht hadden gesteld en spraken er hun leedwezen over uit, dat de tegenwoordige bewindsman niet bereid is deze toezegging gestand te doen, tenzij op de wijze, als boven reeds werd besproken.

Andere leden spraken hunne bezorgdheid uit over de bedreiging der duinen door woningbouw en wateronttrekking. Zij hadden daarbij o.m. het oog op een complex van pl.m. 3000 ha gedeeltelijk begroeid duin, begrensd door IJmuiden in het noorden en het terrein der Amsterdamsche waterleiding in het zuiden. Pogingen worden van andere zijde aangewend om dit waardevolle natuurmonument te behouden, doch medewerking van den Staat zal daarbij niet gemist kunnen worden.

Aan de *Memorie van Antwoord* van de 1e Kamer wordt ontleend:

Naar aanleiding van de door verschillende leden betoogde wenschelijkheid van spoedige totstandkoming eener natuurbeschermingswet, moge de ondergeteekende opmerken, dat hij kort geleden een interdepartementale commissie ter voorbereiding van zulk een ontwerp van wet heeft ingesteld.

Bij cultuurtechnischen arbeid, die verricht wordt door diensten, ressorteerende onder het Departement van den ondergeteekende, wordt als regel in belangrijke gevallen de Commissie van Advies in zake de natuurmonumenten van het Staatsboschbeheer — de Commissie-Weevers — ingeschakeld.

Op verzoek van den ambtsvoorganger van den ondergeteekende geschiedt zulks ook voor cultuurtechnische werken, ressorteerende onder de Departementen van Financiën, Waterstaat en Sociale Zaken. De belangen van het natuurschoon worden op deze wijze op voldoende wijze veilig gesteld, zoodat — mede met het oog op de vaak spoedig te nemen beslissing — inschakeling der Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland overbodig is te noemen.

De ondergeteekende is erkentelijk voor de groote waardeering, betuigd voor het uitnemend werk van het Staatsboschbeheer. Ten aanzien van bebossching bij ontginning pleegt deze gedragslijn te worden gevolgd, dat bij voorkeur die grond, welke voor anderé cultuur minder geschikt is te achten, voor bebossching in aanmerking wordt gebracht. Dit leidt tot een gestadige, niet te onderschatten uitbreiding van ons boschareaal.

Omtrent de grootte van de boschdragende oppervlakte en het aandeel, hetwelk het particulier bezit daarin heeft staan nog geen betrouwbare statistische gegevens ter beschikking. De verleden jaar nieuw ingerichte boschstatistiek zal hierin moeten voorzien.

Of de verwaarloozing der particuliere bosschen, zoo dit hier of daar het geval mocht zijn, toegeschreven moet worden aan de uiterst lage opbrengsten van het hout, is moeilijk uit te maken.

Toepassing van de Crisisinvoerwet op den invoer van hout uit landen met gedeprecieerde valuta zoude onzen Nederlandschen boschbouw slechts in zeer beperkte mate kunnen steunen, wijl de invoer speciaal betrekking heeft op soorten, waarvan onze eigen productie zeer gering is. Wel zouden onze boschbezitters gebaat zijn bij goede mijnhoutprijzen, doch uit de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek is de gemiddelde invoerwaarde van buitenlandsch mijnhout hooger dan de prijs van het Nederlandsche, zoodat op dit terrein met de betreffende wet heel weinig te bereiken is.

Met leedwezen is vernomen, dat verscheidene leden zich niet konden vereenigen met wat gezien wordt als de houding der Regeering, aangekomen jegens de Vereeniging van Natuurmonumenten in Nederland. Het uitlokken van het Kontinklijk besluit van 27 April 1938 (Staatsblad nr. 684), waartegen naar de meening van den ondergeteekende geen ge-gronde bezwaren van formeelen aard zijn ingebracht, kan toch moeilijk worden gezien als onderdeel van de houding der Regeering jegens een bepaalde vereeniging.

Bovendien wordt er de aandacht op gevestigd, dat door genoemd Koninklijk besluit de subsidievoorwaarden, welke tot dan toe golden, aanmerkelijk zijn verzacht. De ondergeteekende geeft gaarne toe, dat de genoemde vereeniging zeer veel in het belang van het natuurschoon heeft bereikt. Tot zijn leedwezen echter kan hij niet beamen, dat de vereeniging hieraan het recht zou mogen ontleenen op een uitzondering ten aanzien van toe te kennen subsidies. Indien de Regeering beschikt over haar bij de begrooting toegestane gelden, dan heeft zij niet alleen het recht, maar ook den plicht toe te zien op de besteding van die gelden. Het is den ondergeteekende niet gebleken, dat van dit toezicht door degenen, die thans subsidie genieten, hinder wordt ondervonden.

Dat de vereeniging, waaraan dit deel van het Voorloopig Verslag is gewijd, slechts een geringe subsidie geniet, is een gevolg van het feit, dat zij de voor allen geldende subsidievoorwaarden niet heeft willen aanvaarden. Ten onrechte wordt derhalve gesproken van een karige toewijding van subsidie. Voor zoover de aandrang tot herziening van de gedragslijn der Regeering strekt tot het geven van een geprivilegieerde positie aan één der organisaties, kan de ondergeteekende daaraan niet tegemoet komen.

Wat het voor den „Imbosch” gevraagd subsidie betreft, moge er op worden gewezen, dat de hiervoor gevoerde correspondentie door de subsidieaanvraagster is afgebroken. Niets belet haar die correspondentie weer op te nemen. Dat de ambtsvoorgangers van den ondergeteekende een jaarlijksch subsidie zouden hebben toegezegd, is niet geheel in overeenstemming met de feiten.

Naar aanleiding van de door andere leden uitgesproken bezorgdheid over de bedreiging der duinen door woningbouw en wateronttrekking merkt de ondergeteekende op, dat hij hieraan zijn aandacht reeds wijdt. Zoodra mocht blijken, dat ten aanzien van het in het Voorloopig Verslag bedoelde complex hulp van den Staat niet kan worden gemist, is hij bereid te overwegen, in hoeverre en in welken vorm die hulp dient te worden geboden.

Bij de behandeling van de begrooting in de Eerste Kamer heeft de heer van Rappard uitbreiding van de bebosching bepleit, terwijl de heer Van Voorst tot Voorst heeft aangedrongen op eenigzins vorm van steun aan den boschbouw om tot betere prijzen te komen.

De heeren Heldring en Janssen hebben de hoop uitgesproken op het welslagen van de werkzaamheden van de Commissie ontwerp-Natuurbeschermingswet en hebben den Minister gevraagd een weg te zoeken om te komen tot een goede oplossing in de moeilijkheden die tusschen de Regeering en de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten zijn gerezen.

De heer Von Bönninghausen dringt aan op wijziging van de Jachtwet.

De Minister erkent de moeilijkheden waarin de boschbouw verkeert, doch ziet eveneens groote moeilijkheden in het vinden van een weg ter verbetering. Spreker wil gaarne de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten zooveel mogelijk tegemoetkomen en is te allen tijde tot overleg bereid, indien de Vereeniging een proef wil nemen door op grond van het Koninklijk Besluit van 27 April 1938 een subsidie-aanvraag te doen.

Ten aanzien van de Jachtwet zegt Spreker dat een wijziging in bewerking is; over een paar maanden kan het ontwerp worden ingediend.